

Strategia de dezvoltare a RuralNET

I. COMPONENTA DESCRIPTIVĂ - Scurtă descriere a RuralNET

RuralNet este rețeaua ONG-urilor active, din România, care își desfășoară activitatea în domeniul dezvoltării comunitare. Prin această rețea, ne dorim să creștem calitatea serviciilor furnizate de organizațiile membre și de a valorifica competențele și resursele acestora, RuralNet având la bază expertiză în domeniul dezvoltării comunitare și în dezvoltarea rurală.

Rețeaua a fost înființată în anul 2002, RuralNet devenind o rețea activă și recunoscută la nivel național în perioada 2004-2010. În prezent, RuralNet este constituită dintr-un număr de 13 organizații membre active în toate regiunile de dezvoltare ale țării și 4 experți, fiind condusă de o echipă de coordonare, formată din 3 organizații membre, echipa fiind aleasă bienal în cadrul Adunării Generale.

Contextul actual

Spațiul rural românesc se caracterizează prin resurse naturale aflate într-o stare de conservare în general bună, printr-un nivel ridicat de biodiversitate, asociat unei diversități de habitate și ecosisteme, de păduri și de peisaje agricole valoroase dar, în același timp, viitorul apropiat aduce provocări serioase: menținerea acestor valori naturale și lupta împotriva schimbărilor climatice. Conform datelor furnizate în cadrul Planului Național Strategic¹, zonele rurale dispun de un potențial de creștere substanțial și au un rol social vital.

Populația României are un nivel de ruralitate mult mai pronunțat, dar în același timp multe dintre aceste comunități rurale contribuie, într-o mică măsură, la creșterea economică, însă își păstrează structura socială și modul tradițional de viață. Declinul populației din România, mai pronunțat în zonele rurale, constituie o provocare ce ar trebui adresată pentru a favoriza dezvoltarea economică a acestor regiuni. Procesul de îmbătrânire și scăderea naturală a populației, constituie principalii factori ai declinului populației rurale, dar și urbanizarea crescută a populației active, creșterea economică recentă, concentrată în mare parte în sectoarele urbane, non-agricole ale economiei, atrage populația activă în zonele urbane.

Educație și formare - Dezvoltarea rurală și diversificarea economiei rurale depind de nivelul educației, al cunoștințelor și calificării. Educația și formarea sunt esențiale pentru comunitățile rurale, dar în ceea ce privește infrastructura școlară există discrepanțe evidente. Deși se poate spune că numărul de școli din mediul rural, depășește necesitățile populației, calitatea educației este redusă, pe de o parte din cauza slabei dotări a infrastructurii educaționale, iar pe de altă parte, datorită nivelului de pregătire/experiență al profesorilor.

Nivelul scăzut de instruire se reflectă în calitatea forței de muncă din mediul rural, fiind un factor restrictiv pentru dezvoltarea economică din această zonă. Diversificarea activităților economice nu este susținută de lucrători cu formare sau experiență specifică diverselor tipuri de meserii, deoarece sistemul educațional nu a fost adaptat cerințelor specifice din mediul rural.

Viziunea Uniunii Europene **asupra tineretului** se bazează pe două abordări: investiția în tineret, care înseamnă alocarea de resurse sporite pentru dezvoltarea unor domenii ale politicii de tineret care afectează tinerii în viața lor de zi cu zi, și creșterea capacității tinerilor, care se referă la promovarea potențialului pe care tinerii îl au pentru reînnoirea societății și contribuirea la valorile și obiectivele Uniunii Europene, o atenție specială urmând a fi acordată tinerilor cu mai puține oportunități.²

Furnizarea și accesul la serviciile medicale reprezintă o problemă cheie pentru asigurarea unei mai bune calități a vieții în comunitățile rurale și pentru dezvoltarea economică și socială a zonelor rurale. În același timp, zonele rurale, mai ales cele cu populație dispersată, reprezintă provocări unice pentru gestionarea și utilizarea serviciilor. Este nevoie, de asemenea, să se îmbunătățească sprijinul comunitar pentru grupurile vulnerabile, cum ar fi vârstnicii, mai ales cei care trăiesc în locuri izolate.

¹ http://old.madr.ro/pages/dezvoltare_rurala/programul-national-strategic-update_3.11.2008.pdf

² http://www.anc.edu.ro/wp-content/uploads/2019/11/Strategia_politica_tineret_2015.pdf

Zonele rurale din România sunt afectate de **lipsa semnificativă a infrastructurii și a deficiențelor acesteia** care afectează atât dezvoltarea economică, cât și calitatea vieții. În mediul rural, drumurile constituie ruta de transport cea mai importantă, dar calitatea, și în general, dezvoltarea acestora și a traficului este încă departe de a îndeplini standardele europene. Doar jumătate dintre comune au acces direct la rețeaua de drumuri, din acest motiv se poate spune că rețeaua de drumuri actuală deservește doar 3/5 din totalul populației rurale.

Egalitate de gen și de tratament are la bază participarea deplină și efectivă a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală. Egalitatea de șanse și de tratament reprezintă un principiu fundamental al drepturilor omului cu o largă aplicare în diferite domenii. Realizarea egalității de drept și de fapt între femei și bărbați este un element cheie în prevenirea și eliminarea inechităților sociale manifestate pregnant la nivelul societății contemporane.³

Alimentarea cu apă potabilă - asigurarea unei rețele de apă potabilă curentă reprezintă o altă problemă majoră ce condiționează calitatea vieții și dezvoltarea activităților economice în spațiul rural. Doar 33% dintre locuitorii mediului rural (3,4 milioane de locuitori) au acces la rețeaua publică de apă, iar în ceea ce privește rețeaua de apă caldă situația este mult mai critică (MMDD 2004).

Accesul la internet – în prezent, în zonele rurale accesul la internet este foarte limitat, de acesta beneficiind, în special, doar unele instituții publice. Deoarece este nevoie să se îmbunătățească competitivitatea în aproape toate domeniile de activitate și pentru că există probleme de productivitate în economia rurală, precum și facilitarea accesului pe piață și la informație, este esențial să existe acces la internet în cât mai multe zone rurale.

Agricultura are un rol important pentru asigurarea unui venit, prin propria angajare, în timp ce diversificarea activităților din zona rurală rămâne o provocare. Majoritatea celor care lucrează în agricultură sunt proprii lor angajați, iar agricultura reprezintă doar 3,2% din numărul total de angajați din economia țării. Economia rurală non-agricolă utilizează numai 24,5% din populația rurală activă.

Una dintre marile provocări cu care se confruntă sectorul agricol la nivel european o reprezintă creșterea numărului și varietății de întreprinderi agricole viabile și durabile din punct de vedere economic. În acest sens, **cooperativele agricole** pot fi considerate vehicule predilecte prin care agricultorii își unesc forțele, creează structuri organizatorice care preiau funcțiile conexe producției, atât în amonte (finanțare, creditare, achiziții input-uri etc), cât și în aval – în special prin comercializarea producției, ceea ce le asigură un viitor mai bun.

La data de 31.12.2018 în România erau înființate **1.507 cooperative agricole**. Dintre acestea, numai 655 (43,46%) au depus bilanț pentru anul fiscal 2018 și 263 au înregistrat o cifră de afaceri mai mare decât 0 (17,45%), care au generat o cifră de afaceri de 1,358 miliarde lei și venituri totale de 1,378 miliarde lei.⁴

Dezvoltarea antreprenorială este slab reprezentată în zonele rurale ca efect al resurselor materiale limitate, al educației deficitare, al nivelului scăzut al utilităților precum și al fenomenului de migrație temporară masivă spre urban sau peste hotare. Analiza activităților comerciale, de artizanat și servicii indică faptul că, în ciuda aparențelor, numărul de locuitori din zona rurală, ocupați în activitățile de acest tip, e nesemnificativ. În realitate, aceste activități reprezintă o parte componentă a unei piețe a muncii neoficiale în spațiul rural.

Dezvoltarea turismului prezintă un potențial considerabil care nu este suficient exploatat, turismul rural fiind o activitate generatoare de venituri alternative. Conservarea tradițiilor, culturii, a specialităților culinare și a băuturilor precum și diversitatea resurselor turistice rurale oferă potențial pentru dezvoltarea acestui sector.

Modernizarea României cu ajutorul Mecanismului de Redresare și Reziliență (MRR) este o șansă istorică, un proiect național care poate aduce reformele necesare dezvoltării reale a unei țări europene din era verde și digitală. **Planul Național de Redresare și Reziliență al României**⁵ este conceput așa încât să asigure un echilibru optim între prioritățile UE și necesitățile de dezvoltare ale României.

³ <https://anes.gov.ro/wp-content/uploads/2018/06/Strategia-Nationala-ES-si-VD.pdf>

⁴ <https://www.businessagricol.ro/preocupari-si-provocari-ale-cooperativelor-agricole-din-romania/>

⁵ PNRR - <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2021/10/facada6fdd5c00de72eecd8ab49da550.pdf>

II. Analiza STEP

Pentru fundamentarea strategiei RuralNET s-a realizat analiza STEP pentru a identifica aspectele cele mai relevante din mediul extern care pot influența activitatea rețelei.

SOCIAL - Contextul Social în care este implementată Strategia:

- **Lipsă locuri de muncă** – aspect care se datorează atât contextului pandemic cât și depopulării și lipsei de atractivitate a spațiului rural; Conform INS⁶, pe medii de rezidență, decalajul privind ponderea populației ocupate între urban și rural tinde să se adâncească în ultimii ani. În anul 2018, diferența a fost de 9,8 puncte procentuale, în favoarea mediului urban, comparativ cu 5,6 puncte procentuale în anul 2010. Situația șomajului este diferită între regiunile de dezvoltare, în special pe medii de rezidență. Cea mai ridicată rată a șomajului s-a înregistrat în mediul rural din Sud-Est (7,4%), iar cea mai mică, tot în mediul rural, dar în regiunea Nord-Est (1,9%)
- **Putere de cumpărare scăzută** – creșterea inflației din domeniul economic și lipsa locurilor de muncă, corelat cu slaba atractivitate a domeniului agricol, duc la o scădere continuă a puterii de cumpărare a locuitorilor din mediul rural; Concentrarea motoarelor de creștere economică în anumite zone geografice și centre urbane din țară a condus la crearea unor disparități ale veniturilor persoanelor, atât între regiunile de dezvoltare, cât și între mediile de rezidență urban-rural. Astfel, în anul 2018, raportul dintre veniturile disponibile medii pe o persoană din mediul urban și cele din rural a fost de 1,5⁷. Mediul de rezidență este, de asemenea, un factor care influențează posibilitățile gospodăriilor de a face față nevoilor în funcție de veniturile disponibile. În mediul urban, ponderea gospodăriilor care pot face față nevoilor cu veniturile de care dispun era, în anul 2018, de 78,7% iar în mediul rural, cu 9,0 puncte procentuale mai puțin.
- **Creșterea costurilor cu energia și cu asigurarea serviciilor de bază** (apă, canalizare, încălzirea locuinței, energia electrică și gazul pentru iluminat, gătit etc);
- **Trend ascendent de relocare- migrației interne din mediul urban spre rural** (accentual în special pe perioada pandemiei) relocări care nu se corelează și cu o integrare socială a persoanelor care se stabilesc în spațiul rural și care duc la apariția unor culturi nearmonizate; conform statisticilor⁸ în mediul rural, la 1 iulie 2018, locuiau 9,7 milioane persoane, reprezentând 43,6% din populația țării. În anul 2021⁹ și-au schimbat domiciliul în interiorul țării 374,5 mii persoane, mai multe cu 7,0 mii persoane față de anul 2020 și cu 28,7 mii persoane mai puține față de anul 2019.
- **Tensiuni sociale din ce în ce mai frecvente** și în spațiul rural (culturi diferite, oraș-rural, etc);
- **Nivelul cunoștințelor digitale** - care este percepută ca nevoie dar și ca o problemă legată de tehnologizarea spațiului rural; Conform datelor Eurostat¹⁰ România se află pe ultimul loc în clasamentul european în privința competențelor digitale, în România, doar 28% dintre cetățeni au cunoștințe minime digitale;
- **Familiiile transnaționale** - Migrația forței de muncă creează noi modele ale familiei transnaționale, aspect care adâncește vulnerabilitatea copiilor astfel ca tot mai des copiii sunt educați de bunici sau familia lărgită;
- Fenomenul mamelor minore - România se situează pe primul loc în UE în ceea ce privește numărul de nașteri în rândul mamelor cu vârste mai mici de 15 ani, conform statisticilor realizate pentru anul 2020, (amplarea acestor fenomene și a altora similare) – aduc o imagine negativă României la nivel internațional;

⁶ Sursa: INS, Cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO), pag 84 și 88

https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/tendinte_sociale.pdf

⁷ Sursa: INS, Ancheta bugetelor de familie (ABF), pag 113

https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/tendinte_sociale.pdf

⁸ https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/romania_in_cifre_2019_2.pdf

⁹ https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/romania_in_cifre_2022.pdf

¹⁰ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20220330-1>

- **Accesul la servicii medicale în mediul rural** - conform INS¹¹ Numărul redus de unități medicale în mediul rural, în special a spitalelor, distanțele prea mari până la o clinică specializată, costurile sau listele de așteptare sunt cei mai relevanți factori care determină disparitățile privind accesul populației la serviciile medicale. Din anul 1990 până în prezent s-au menținut inegalitățile în ceea ce privește accesul populației la serviciile de sănătate între mediile de rezidență (rural și urban), dar și inegalitățile între diferite regiuni de dezvoltare.

TEHNOLOGIC. Contextul Tehnologic în care este implementată Strategia:

- **A 4-a revoluție industrială** dată de digitalizare, robotizare și autonomia mașinilor electrice și roboților; Tehnologiile din domeniul agriculturii de precizie, de la sisteme GPS automatizate, senzori pentru sol, soluții inteligente de pulverizare până la aplicații inovatoare, îi ajută pe cei care lucrează în sectorul agricol să obțină cele mai bune rezultate într-un mod mai simplu și eficient, fără să risipească resursele. Agricultură 4.0 sau agricultura de precizie presupune introducerea unui set de instrumente, tehnologii și utilaje performante pentru eficientizarea procesului agricol, reducerea costurilor și asigurarea controlului producției. Această metodă modernă îi ajută pe fermieri să-și cunoască mai bine zonele de cultivare și să identifice atât solurile cu potențial, cât și prezența buruienilor ori semnele unei boli sau ale atacurilor daunătorilor. Analiza factorilor de mediu într-un mod complet și detaliat, în diferite etape ale procesului de producție (aplicarea îngrășămintelor, plantarea, pulverizarea și recoltarea), va eficientiza întregul proces agricol.¹²
- **Concentrarea serviciilor tehnologice informaționale** (twitter, facebook, etc)
- **Vulnerabilitatea sistemelor digitalizate** (hackeri), corelată cu slaba capacitate de a înțelege aceste fenomene și a se proteja a populației îmbătrânite din mediul rural;
- **Dependența de tehnologie** (de furnizorii utilajelor, de realizatorii sistemelor etc) care se extinde tot mai mult și către activitățile tradiționale rurale; Menționăm din nou nivelul de alfabetizare digitală a românilor care este de doar 28% conform datelor Eurostat¹³
- **Alimentele artificiale** care tind să ocupe un spațiu tot mai larg în industria alimentară;
- **Evoluția serviciilor medicale și a tehnologizării acestora în mediul rural și accesul la aceste servicii;** La nivel național, accesul la serviciile de îngrijire a sănătății depinde, în principal, de existența și distribuția infrastructurii sistemului de sănătate, dar și de resursele umane și financiare disponibile. Din anul 1990 până în prezent s-au menținut inegalitățile în ceea ce privește accesul populației la serviciile de sănătate între mediile de rezidență (rural și urban), dar și inegalitățile între diferite regiuni de dezvoltare.¹⁴

ECONOMIC. Contextul Economic în care este implementată Strategia:

- **Criză energetică de lungă durată** – Conform studiului publicat de BNR "Creșterea prețurilor energiei: impact asupra ratei inflației și a activității economice" - șocul de pe piața energiei se va transmite în rata anuală a inflației și prin intermediul costurilor de producție, energia reprezentând un input în procesul de fabricație, alături de materii prime, materiale, forță de muncă. Impactul va fi cu atât mai amplu cu cât procesul de producție este mai intensiv din punct de vedere energetic, cele mai expuse ramuri fiind cele care produc bunuri intermediare sau de capital¹⁵.
- **Reglementări și directive economice internaționale** – mai ales cele legate de gestionarea aspectelor de mediu, precum Environmental Implementation Review – EIR, care stipulează faptul că statele membre UE sunt obligate din punct de vedere legal să pună în aplicare în mod corespunzător și pe deplin politica și legislația UE în

¹¹Sursa INS - https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/tendinte_sociale.pdf, pag 49

¹² <https://www.agro.basf.ro/ro/stiri/basf-in-camp/agricultura-de-precizie-ce-este-cum-ajuta-fermierii.html>

¹³ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20220330-1>

¹⁴ https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/tendinte_sociale.pdf, pag 51

¹⁵ Studiu BNR Creșterea prețurilor energiei: impact asupra ratei inflației și a activității economice - Raport asupra inflației • Noiembrie 2021 <https://www.bnr.ro/DocumentInformation.aspx?idDocument=38572&directLink=1>

domeniul mediului. Acest lucru este esențial pentru a proteja sănătatea umană, pentru a păstra un mediu sănătos și pentru a evita costurile economice inutile¹⁶; sau Green Deal care urmărește, de asemenea, să protejeze, să conserve și să consolideze capitalul natural al UE, precum și să protejeze sănătatea și bunăstarea cetățenilor împotriva riscurilor legate de mediu și a impacturilor aferente. În același timp, tranziția trebuie să fie echitabilă și favorabilă incluziunii, trebuie să pună oamenii pe primul plan și să acorde atenție regiunilor, industriilor și lucrătorilor care se vor confrunta cu cele mai mari dificultăți.¹⁷

- **Inflația** care afectează mai ales populația cu resurse financiare reduse din spațiul rural; Conform BNR Fluctuațiile cotațiilor energiei electrice și ale gazelor naturale se transmit în rata inflației direct, prin prețurile plătite de consumatorii finali, dar și indirect, pe canalul costurilor de producție ale altor bunuri și servicii din coșul de consum.¹⁸
- **Locuri de muncă în scădere** – mai ales locurile de muncă și meseriile care asigură un venit populației din mediu rural;
- **Lanțuri de aprovizionare/logistică** (specifice lanțurilor scurte) vulnerabile în concurență cu lanțurile de aprovizionare deja organizate ale multinaționalelor;
- **Dezvoltare insuficientă a sectorului antreprenorial în mediul rural** – Conform Analizei socio-economice a spațiului rural românesc publicată de MADR¹⁹ Sectorul agricol și economia rurală, în general, continuă să aibă potențial de creștere substanțial, încă insuficient exploatat. Analiza micro-întreprinderilor din spațiul rural evidențiază capacitatea redusă a acestora de a răspunde necesității de a furniza locuri de muncă pentru populația din spațiul rural. Dintre IMM-urile active cu profil non-agricol la nivel național, numai 18,1% își desfășurau activitatea în mediul rural la nivelul anului 2011. În anul 2011, densitatea IMM-urilor la 1000 de locuitori la nivel național era de 23,66, cu mult peste cea înregistrată în mediul rural, de 9,64 IMM-uri la 1000 de locuitori.
- Concentrarea motoarelor de creștere economică în anumite zone geografice și centre urbane din țară a condus la crearea unor disparități ale veniturilor persoanelor, atât între regiunile de dezvoltare, cât și între mediile de rezidență urban-rural.

POLITIC. Contextul Politic în care este implementată Strategia:

- Capacitatea redusă a administrației locale din mediul rural de a răspunde fenomenului de descentralizare;
- **Impactul măsurilor luate în contextul Pandemiei de Covid19** - capacitatea liderilor politici de a redacta măsuri de combatere a efectelor pandemiei precum și impactul socio-economic pe care acestea îl au.
- **Schimbări climatice** – Existența programelor internaționale care urmăresc încetinirea efectelor negative declanșate de schimbările climatice și oportunitățile de atragere de intervenții pe teme de mediu și legate de reducerea consumului de energie; ex Environmental Implementation Review – EIR; sau Green Deal
- **Migrația** – depopularea mediului rural este mai accentuată în anumite perioade ale anului datorită migrației pentru muncile sezoniere; Impactul migrației internaționale, în special al emigrației se resimte mai ales pe piața muncii: diminuându-se ponderea populației active, crește presiunea asupra celei rămase să susțină populația vârstnică, dependentă, dar are implicații extinse și asupra sistemelor de servicii sociale, de sănătate și educație; de asemenea, migrația a produs schimbări în evoluția fenomenelor demografice.²⁰
- Instabilitate relativă în viața politică internă.
- **Eficiența măsurilor politice de răspuns în contextul inflației** - Capacitatea liderilor politici de răspuns față de creșterile de prețuri ample, manifestate o perioadă prelungită, care au potențialul de a afecta nivelul

¹⁶ https://environment.ec.europa.eu/law-and-governance/environmental-implementation-review_ro

¹⁷ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0020.02/DOC_1&format=PDF

¹⁸ <https://www.bnr.ro/DocumentInformation.aspx?idDocument=38572&directLink=1>

¹⁹ Analiza socio-economică a spațiului rural românesc http://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/Descrierea_generala_a_situatiei_economice_actuale_4_11_2013.pdf

²⁰ https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/tendinte_sociale.pdf, pag 21

inflaționiste pe termen mediu, influențând comportamentul ale agenților economici de stabilire a prețurilor și salariilor în viitor. Precum și nivelul de competență și eficiență a politicilor monetare²¹.

- Influențarea opiniilor publice prin folosire canalelor media - Vulnerabilitatea populației în privința expunerii la fake news. Riscul crescut pentru populația din rural, dar nu numai, de a se lăsa influențați în formularea unor opțiuni politice prin propaganda, dezinformare, fake news sau diverse stimulente materiale.

III. COMPONENTA PROIECTIVĂ

Viziunea Ruralului Românesc 2030 (RuralNET)

Satele din România sunt populate de tineri antreprenori entuziaști, oameni fericiți, sănătoși fizic și psihic, educați. Membrii comunităților rurale se asociază facil în structuri organizaționale relevante pentru nevoile locale, respectând valori multietnice și incluzive. Agroturismul este dezvoltat și promovat național și internațional cu un mediu sănătos și prietenos, bogat în resurse locale utilizate inteligent.

VIZIUNE Organizațională RuralNET 2030:

Rețea vibrantă de organizații active în dezvoltare comunitară la nivel național, promotoare de proiecte/servicii inovative în mediul rural cu reprezentativitate în formularea de politici publice.

MISIUNEA RuralNET:

Creșterea capitalului social al comunităților rurale din România.

Fundamentarea strategiei

Strategia de dezvoltare RuralNET 2030 are la bază procesarea datelor colectate în cadrul analizei SWOT a Spațiului Rural Românesc și a analizei SWOT a Rețelei RuralNET, realizate în luna septembrie 2021. Cele două analize sunt anexate strategiei.

Având în vedere ponderea punctelor slabe ale rețelei și ale spațiului rural, RuralNET va iniția strategia de dezvoltare 2030 având **o componentă centrată pe dezvoltare**, ponderea principală a obiectivelor de dezvoltare ale strategiei rezultând din punctele slabe identificate;

Urmând ca **în etapa a 2-a a strategiei să fie propuse obiective ofensive**, bazate pe punctele tari ale rețelei și ale spațiului rural românesc.

Pentru a ajunge de la situația actuală (așa cum este prezentată în SWOT) la VIZIUNEA pe care RuralNET și-a propus-o pentru ruralul românesc și pentru rețea, strategia RuralNET este structurată în felul următor:

- Direcții de acțiune (direcții care iau în considerare analiza spațiului Rural Românesc)
- Obiective organizaționale și Obiective Strategice de dezvoltare RuralNET

²¹ <https://www.bnr.ro/DocumentInformation.aspx?idDocument=38572&directLink=1>

- Măsuri și acțiuni care să ducă la atingerea obiectivelor propuse.

IV. COMPONENTA PROGRAMATICĂ

Direcții de acțiune

I. RuralNET – Monitorizare, Networking și Vizibilitate

Monitorizare - Rețeaua RuralNET are capacitatea de a monitoriza politicile de dezvoltare rurală, de a propune și dezvolta politici publice, de a reacționa pentru schimbarea/suținerea acestora.

- Monitorizarea activităților legislative;
- Elaborarea și influențarea politicilor publice, propunerea de policy briefuri, realizarea de activități de advocacy;
- Monitorizarea programelor actuale de finanțare; inițierea și/sau realizarea unor propuneri concrete de programele de finanțare, fișe de măsuri;
- Elaborarea de studii, materiale cu privire la decizii, măsuri, politici, etc.

Networking și dezvoltarea de parteneriate

- Dezvoltarea rețelei pentru a deveni o rețea vibrantă și relevantă pentru organizațiile membre și experții interni;
- Încurajarea transferului de know-how pe plan intern, dar și extern;
- Încurajarea de parteneriate cu Universitățile pentru formarea specialiștilor și antreprenorilor sociali pentru mediul rural, realizarea de studii în parteneriat, etc;
- Participarea/implicarea în alte rețele sau rol activ în dezvoltarea lor – FNGAL/LEADER, Parlament Rural.

Vizibilitate și promovare programe de dezvoltare comunitară

- Promovarea mediului rural;
- Promovarea unor modele sustenabile pentru mediul rural bazate pe economie socială și economie circulară;

II. RuralNET - Centrul de resurse cu bune practici, studii, expertiză și formare în domeniul dezvoltării comunitare

Formarea unui **centru cu resurse** de referință în domeniul dezvoltării comunitare prin:

- Dezvoltarea de resurse pentru învățare;
- Documentarea modelelor de dezvoltare comunitară și aplicarea acestora ca metodologii de lucru direct cu comunitățile locale.

Centru de expertiză și formare în domeniul dezvoltării comunitare

- Dezvoltarea unei rețele de experți independenți;
- Implementarea de proiecte de rețea;
- Oferirea de programe de formare relevante urmărind capacitatea comunităților;
- Cercetare și inovare în dezvoltarea comunitară;

Centru de documentare – Cercetare și studii în dezvoltarea comunitară

- Cercetările RuralNET sunt recunoscute și folosite pentru realizarea politicilor rurale și reprezintă o resursă pentru organizațiile care activează la nivel local și regional în mediul rural.

Obiective organizaționale ale RuralNET:

O1.Creșterea numărului și relevanței membrilor RuralNET,

- O2. Asigurarea unei stabilități financiare a rețelei;
- O3. Creșterea capacității de reprezentare și advocacy;

Structură și organizare - Reguli de funcționare și etică agreeate de fiecare organizație membră; două paliere de organizare întrepătrunse:

- Un palier de decizie, restrâns și flexibil – capabil să reacționeze eficient la provocări și să aibă intervenții publice pe politici de dezvoltare comunitară și dezvoltare rurală;
- Un palier de învățare, susținere și vizibilitate – format din organizații și specialiști.

Obiective strategice de dezvoltare a Spațiului Rural și RuralNET

Etapa centrată pe dezvoltare

- O1. Creșterea implicării membrilor în susținerea cu resurse a rețelei.
- O2. Implicarea în cercetarea mediului rural. Măsurarea evoluției capitalului social al comunităților rurale din România - Barometrul capitalului social.
- O3. Promovarea de bune practici în dezvoltarea comunitară în România.
- O4. Creșterea calității serviciilor de dezvoltare comunitară.
- O5. Dezvoltarea competențe/abilități resurselor umane din comunităților rurale din România.

Etapa ofensivă

- O6. Implicarea în dezvoltarea/influențarea – politicilor publice locale/naționale/UE.
- O7. Dezvoltarea de parteneriate rețele, organizații, instituții care pot influența dezvoltarea spațiului rural din România.
- O9. Promovarea mediului rural pentru și cu tineri.

MĂSURI & ACȚIUNI - pentru realizarea obiectivelor strategice

1. Creșterea implicării membrilor în susținerea cu resurse a rețelei

- 1.1. Consolidarea rețelei RuralNet și asigurarea sustenabilității
- 1.2. Actualizarea și asumarea ROF (cod de conduită- cotizație, secretariat, grupuri de lucru, formă de organizare, comunicare apartenență la rețea).
- 1.3. Îmbunătățirea proceselor de organizare a rețelei (comunicare, planificare, întâlnirea membrilor.etc.).
- 1.3. Asumare din partea membrilor a apartenenței la rețea în comunicarea externă.

2. Implicarea în cercetarea mediului rural

- 2.1. Realizarea barometrului Rural anual.
- 2.2. Dezvoltarea de parteneriate cu universități.
- 2.3. Viziunea participativă spațiului rural 2030.
- 2.4. Organizarea evenimentului anual de promovare.

3. Promovarea de bune practici în dezvoltarea comunitară din România.

- 3.1. Dezvoltarea unei baze de date cu bune practici / membri.
- 3.2. Crearea unei hărți interactive a comunităților în care membrii .
- 3.3. Organizarea evenimentului anual de promovare (2.4.).
- 3.4. Dezvoltarea unei biblioteci on-line de exemple de bună practică.
- 3.5. Realizarea unui catalog de servicii (4.3.).

4. Creșterea calității serviciilor de dezvoltare comunitară

- 4.1. Încurajarea/promovarea abordării participative.
- 4.2. Realizarea unui standard intervenție în comunitate (training, consultanță etc).
- 4.3. Realizarea unui catalog de servicii (3.5.).
- 4.4. Dezvoltarea unei baze de date cu bune practici (3.1)
- 4.5. Organizarea de cursuri perfecționare colaboratori.

5. Dezvoltare de competențe și abilități pentru resursele umane din comunitățile locale

- 5.1. Realizarea unui catalog de servicii (3.5. și 4.3.).
- 5.2. Organizarea de cursuri, traininguri (4.5)
- 5.3. Actualizarea Manualului de dezvoltare comunitară

6. Implicarea/dezvoltarea/influențarea - proceselor de politici publice locale/naționale/UE

- 6.1. Participare în elaborarea și monitorizarea PNS.
- 6.2. Participare în elaborarea. și monitorizarea PNDR.
- 6.3. Consiliul economic și social.
- 6.4. Centralizator și corelator de poziții (cine?, unde?,când? și cum ?).
- 6.5. Barometrul anual (2.1.)
- 6.6. Eveniment anual de promovare (2.4.).

7. Dezvoltarea de parteneriate rețele, organizații și instituții

- 7.1. Atragerea de noi membri relevanți în dezvoltare comunitară (complementar, regional, experți, organizații,etc.).
- 7.2. Inițierea de parteneriate formale cu actori relevanți (ACOR, FNGAL, UNIVERSITĂȚI; UE).

8. Promovarea mediului rural pentru și cu tineri

- 8.1. Crearea cadrului de campanie pentru. tineri
- 8.2. Organizarea unor campanii de idei ale tinerilor(Hackathon, strângere fonduri)
- 8.3. Organizarea de campanii / concursuri pentru tineri privind identitatea rurală